

ערב רב

מערכת ערב רב | חדשות והודעות | 02/11/2010

פרס לרקפת וינר-עומר ואלדר פרבר

רקפת וינר-עומר ואלדר פרבר הם זוכי הפרס לאמנים חזותיים עד גיל 45 ע"ש הצייר מירון סימה לשנת 2011. השניים יקבלו פרס כספי בגובה 10,000 ש"ח כ"א, שיוענק במהלך תערוכה משותפת שתוצג בבית האמנים בירושלים במרץ 2011. בועדת הפרס ישבו האוצרים אמיתי מנדלסון וגליה בר-אור והאמן אלכס קרמר. בנימוקים להענקת הפרס לאלדר פרבר כתבו השופטים כי [...]

שיתוף 0

פוסט

רקפת וינר-עומר ואלדר פרבר הם זוכי הפרס לאמנים חזותיים עד גיל 45 ע"ש הצייר מירון סימה לשנת 2011. השניים יקבלו פרס כספי בגובה 10,000 ש"ח כ"א, שיוענק במהלך תערוכה משותפת שתוצג בבית האמנים בירושלים במרץ 2011. בועדת הפרס ישבו האוצרים אמיתי מנדלסון וגליה בר-אור והאמן אלכס קרמר. בנימוקים להענקת הפרס לאלדר פרבר כתבו השופטים כי "פרבר הוא מהאמנים הריאליסטיים החשובים בארץ. ציוריו הם מלאכת מחשבת של בניית מערך ציורי מדויק ונאמן למציאות, אך גם רגשי ומלא התפעלות מן הטבע אותו הוא מתאר. שיטת הציור שלו מבוססת על פירוק הנוף למרכיביו המופשטים – כתמי צבע וקווים – שבסופו של תהליך מרכיבים את הציור לא מתוך דעה מוקדמת לקונבנציות צורניות, אלא דרך חקירה, ניסוי ותהיה. בניגוד לרצף הדימויים האינסופי המציף אותנו היום, פרבר מציע ביצירתו חוויה מסוג אחר – של התבוננות מרוכזת, ממושכת ומעמיקה".

אלדר פרבר - טיגרטון. שמן על בד מודבק

לעץ, 2009

על רקפת וינר-עומר נכתב כי הציור שלה "שואב את החיוניות שלו מכוח המצאה הלקוח ממחוזות כמו נאיביים, מרחב דמיון הנושק לפרברטי ועוצמת פעולה בחומר שיוצרת זיקה לאזורים פרימאליים והיליים. למרות איכותו ומשמעותו כציור מקורי, מרגש, מרתק, האמנית לא מאפשרת לו חיי נצח במרחב עצמאי משלו. היא עושה שימושים משניים בציוריה, יוצרת בכל פעם מיצבי ציורים שבהם הציורים הופכים לאבני בניין למבנה, סוכה למשל, או מרכיבים אותיות למילה. פעולות אלה שהיא עושה בציור, לעתים רדיקליות ממש, מערערות את תחושת הנחת העצמית ואת הטעם הטוב ומחברות את הציור לחיים ולעולם היומיומי בדרך שהיא מצחיקה, כואבת וגרוטסקית".

רקפת וינר-עומר - צבע

תעשייתי, שמן וספריי על בד

הזוכים בפרס שיף: אלדר פרבר וסיגל צברי

ועדת השופטים של פרס שיף לאמנות פיגורטיבית-ריאליסטית לא הצליחו להכריע בין שני המועמדים הסופיים, אלדר פרבר וסיגל צברי. בעקבות כך הוכפל הפרס הכספי ויחולק בין שניהם

ynet פורסם: 22.05.12, 19:45

פרס שיף לציור ריאליסטי יוענק השנה לשני ציירים - אלדר פרבר וסיגל צברי - זאת לאחר שחברי ועדת השופטים לא הצליחו להכריע מי מבין השניים ראוי יותר לפרס היוקרתי, ולכן הוחלט להכריז על השניים כזוכים.

"יער", ציור של אלדר פרבר

אי לכך, מייסד הפרס, דובי שיף, החליט להכפיל את הפרס הכספי, שעומד בימים כתיקונם על 10,000 דולר, ובמקום לחלוק אותו כל אחד מהם יקבל את הסכום המקורי. בנוסף, הן פרבר והן צברי יזכו לתערוכת יחיד במוזיאון תל אביב במהלך שנת 2013.

פרבר בן ה-42 וצברי בת ה-46 הועדפו של פני 70 אמנים שהגישו מועמדותם לפרס. הטקס הרשמי להענקת הפרס על שם חיים שיף לאמנות פיגורטיבית-ריאליסטית יתקיים זו השנה החמישית במוזיאון תל אביב לאמנות ב 24 ביוני 2012. במעמד טקס הזכייה, תיפתח במוזיאון תערוכת יחיד של הציירת אורית אקטע-הילדסהיים, זוכת פרס שיף 2011.

ערב רב

מערכת ערב רב | חדשות והודעות | 22/05/2012

פרס שיף לאלדר פרבר וסיגל צברי

פרס שיף לציור פיגורטיבי ריאליסטי לשנת 2012 יוענק לאלדר פרבר וסיגל צברי, שיקבלו מענק בסך 10,000 דולר (כ"א) ויציגו במוזיאון תערוכת יחיד המלווה בקטלוג. בהודעה לעיתונות נכתב כי לאחר שחברי ועדת השופטים לא הצליחו להכריע בין פרבר וצברי, החליט מייסד הפרס דובי שיף להכפיל את הסכום ולתת את הפרס לשני האמנים. חברי ועדת השיפוט בפרס [...]

שיתוף 0

פוסט

פרס שיף לציור פיגורטיבי ריאליסטי לשנת 2012 יוענק לאלדר פרבר וסיגל צברי, שיקבלו מענק בסך 10,000 דולר (כ"א) ויציגו במוזיאון תערוכת יחיד המלווה בקטלוג.

בהודעה לעיתונות נכתב כי לאחר שחברי ועדת השופטים לא הצליחו להכריע בין פרבר וצברי, החליט מייסד הפרס דובי שיף להכפיל את הסכום ולתת את הפרס לשני האמנים. חברי ועדת השיפוט בפרס שיף הם אספן האמנות עו"ד גיל ברנדיס, דובי שיף, אספן האמנות דורון סבג, האוצרת ורדה שטיינלאוף והאוצר דורון לוריא. הפרס יוענק זו השנה החמישית בטקס שיתקיים במוזיאון תל-אביב לאמנות ב 24 ביוני 2012.

סיגל צברי - שלושה בשני כיוונים

אלדר פרבר - יער

פרס שיף

סיגל צברי

אלדר פרבר

 SHARE

שיתוף 0

פוסט

תרבות

אלדר פרבר: רקוויאם גרמני בגלריה אלון שגב

ציוריו היפהפיים של אלדר פרבר, המוצגים בגלריה אלון שגב, חוזרים אל האימפרסיוניזם המרכז-אירופי הדשן

סמדר שפי

28 במאי 2010

מעטות הן הפעמים שנוצר בארץ מפגש אידיאולוגי מעניין בין חלל לבין תערוכה המוצגת בו. כך קורה עתה בחלל החדש, המודרני ברוחו, של גלריה אלון שגב בתל אביב, שהעבודות היפהפיות של אלדר פרבר המוצגות בו נראות כשייכות לרוח אחרת, לאימפרסיוניזם המרכז-אירופי הדשן, שנחשב בזמנו לשמרני והעיסוק בו היום הוא עכשווי לא פחות מכל עשייה אמנותית אחרת. אילו היה מתקיים מפגש בין לה קורבוזיה או מיסון דה רוהה, שני אדריכלים ודוברים רהוטים של המודרניזם, לבין הצייר האימפרסיוניסט היהודי-גרמני מקס ליברמן, ייתכן שהוא היה נראה כך, כמו רגע של פיוס לפני שהגותם של שני הזרמים עוותה לבלי היכר.

פרבר מציג עבודות שצוירו בעיקר בברלין וסביבתה בחמש השנים האחרונות; כולן, למעט הרישומים, הן ציורי שמן על בד מוצמד לעץ. מרבית העבודות קטנות מאוד דחוסות, וגם כשהן כהות, ורובן כאלה, הן זורות-אור. ההתרחשות בהן פנימית, אבל מתחת למעטה השקט הגדול הן גועשות.

כמעט כל האתרים שמצייר פרבר שימשו ציירים גרמנים לפחות מאז נהפכה ברלין לבירת פרוסיה במאה ה-18, ודאי אחרי שנהפכה לבירת גרמניה הקיסרית, ולאחר מכן - בירת גרמניה הוויימארית, גרמניה הנאצית, מזרח גרמניה הקומוניסטית והיום גרמניה המאוחדת. הטירגארטן צויר אינספור פעמים וכך גם וייסנזי, אחד הרובעים השקטים יותר בברלין שבו מצוי אגם קטן (בקנה מידה גרמני). גם אזור

פרויצער מולה (טחנת קמח שפעלה על מים), הנמצא מחוץ לברלין, בצפון גרמניה - צויר לא פעם. רק מאוארפארק (פארק החומה), שהוקם היכן שהיה אזור גבול בין מערב ברלין למזרחה, אינו אתר בעל נוכחות בתולדות האמנות.

באופן מודע או לא, יש בציורים זיכרון של הציור של ליברמן (שזוכה בארץ להכרה מוגבלת יחסית לזו שהיא מנת חלקו באירופה ובארצות הברית), של לוביס קורינת, וגם במידה מסוימת, הנופים של לסר אורי. מעבר להקשרם בתולדות האמנות, המשא שנושאים מקומות אלו הוא זיכרון מלחמת העולם השנייה ובעבור צופים ישראלים - השואה. הכמות העצומה של ההקשרים אפילו אינה מאפשרת להזכיר את מיעוטם, אבל אפשר בכל זאת לציין כי וייסנזי ידוע כרצוע שבו שוכן אחד מבתי הקברות היהודיים הגדולים ששרדו באירופה (ובו קבור גם אורי, שמת ב-1931).

אתר נוסף שפרבר צייר, שאינו מרמז על השואה אלא מנכיח אותה, הוא הכניסה למחנה ראוונסברוק המצוי לא רחוק מברלין והוקם כבר ב-1938. בטקסט התערוכה נכתב כי הציורים "מעלים את השאלה הבסיסית האם אני יכול לעמוד כאן בכלל, האם מותר לי להביט על זה, וקל וחומר לצייר את זה". השאלה מהדהדת ציטוט פופולרי וחלקי של הפילוסוף תיאודור אדורנו, שכתב ב-1949 ש"ברברי לכתוב שירה אחרי אושוויץ". הדברים נכתבו בדיון על ביקורת תרבות ואדורנו הסביר וסייג ציטוט זה כמה פעמים לפני מותו ב-1969, אך האמירה נהפכה לקלישאה פסאודו-אינטלקטואלית. מתמיה ששאלה זו נהפכה לפריזמה מרכזית בתערוכה שבה מצטלבות פרקטיקה, אסתטיקה ואתיקה. התשובה לשאלה, מעצם קיום הציורים והתערוכה, ברורה מאליה וברובד עמוק יותר, פרבר יצר גוף עבודות שנוגע באופן חי בזיכרון. מבטו הוא מבט חוקר ובוחן, שמקיף ומכיל את היופי הרב של המקום ואת הזיכרון.

"מאוארפארק", 2009

זה יותר מעשור שפרבר מתבלט כאמן משובח שבציוריו הפגורטיביים, בדרך כלל נופים, מתרחשת האלכימיה ההופכת התבוננות לתיאור של

מקום רוחני. בתערוכה זו התפיישה הזאת של הדק מן הדק חזקה במיוחד.

בציור הקטן "ראוונסברוק" (32x45 ס"מ) פרבר מצייר את הכניסה למחנה הריכוז הנמצא צפונית לברלין. הציור הוא הקרוב ביותר למופשט שפרבר מגיע אליו בתערוכה זו כאשר כל חלקו התחתון של הציור (כשליש מהעבודה כולה) הוא משטח אפור, מגרש הכניסה למחנה. בולטת כאן המסורת של ציור נוף הולנדי של אמצע המאה ה-17, זו של ציירים דוגמת יעקב ון רויסדייל ואלברט קויפ, עם קדמת ציור רחבה ומשקל רב לשמים עם העננים הנפלאים. בין המלבן האפור המרחיק את הצופה למלבן השמים המרום מחלחל בשקט, כמו רעל, מבנה המחנה ומעליו רצועה צרה של יער הנראה מאחור. ציורי הנוף של פרבר אינם שירי הלל לטבע, אלא מבט חשדני.

בחלק גדול מהציורים השמים אינם נוכחים כלל. פרבר מצייר יערות שפלטה של ירוקים דשנים ועבודת מכחול מרובת שכבות הופכות לאינטנסיביים ומטילי אימה (ואפשר לחשוב בהקשר זה גם על העבודות העוסקות ביער של אורי גרשט מהשנים האחרונות). היופי של העבודות נראה כמו תהייה על המשך קיום הטבע למרות קטסטרופה שהיו שסברו שתזעזע את אמות הספים של היקום כולו, וההיסטוריה כבר הוכיחה לנו אחרת.

הציורים של מאוארפארק, שאחד מהם הוא הגדול בתערוכה (רוחב 160 ס"מ), הם היחידים שבהם מופיעות דמויות. בקדמת הציור "מאוארפארק G" מ-2007 (28x80 ס"מ) מופיעה מדשאה ענקית, מנוקדת בדמויות ועצים גדולים, ובמרחק נראים ראשי מבנים מאחור ושמים שאינם מרהיבים. במרכז המדשאה יש מעין אליפסה בהירה, לא לחלוטין ברורה ושונה מהכתמים והקווים של הדמויות-נגיעות. האם היתה זו דמות? האם זהו סימון של היעלמות? התחושה של ההתרגעות בפארק - גן העדן המלאכותי, ששימש במאה ה-19 כאידיאל שנועד להבריא את הערים אחרי המהפכה התעשייתית - מופרת על ידי האליפסה הזאת במרכז התמונה. ככל שמביטים יותר, האליפסה נהפכת לפצע שחוסר הבהירות שלו וחוסר היכולת

להתעלם ממנו ממנו טורדים, כמו התערוכה כולה. היופי משמש כאן
כדרך להעביר כאב וגם געגוע למה שסטפן צווייג כינה "העולם של
אתמול", מה שקדם לרגע שבו הנוף, והעולם, נהפך לעוין.

גלריה אלון שגב בתל אביב

הצג עוד

מערכת | הנהלה | מדיניות פרטיות | תנאי שימוש | צרו קשר |
רכשו מינוי | ביטול מינוי דיגיטלי | שאלות ותשובות | פרסמו אצלנו

חדשות, ידיעות מהארץ והעולם - הידיעות והחדשות בעיתון הארץ. סקופים, מאמרים, פרשנויות ותחקירי עומק באתר
האיכותי בישראל

© כל הזכויות שמורות להוצאת עיתון הארץ בע"מ

ערב רב

יונתן אמיר | ראיונות | 29/05/2010

בצעדים גדולים יש משהו שמדלדל את המהות

"ככל שהזמן עובר, אני מצר את עצמי יותר ויותר". ראיון ארכיוני עם הצייר אלדר פרבר, המציג בימים אלה תערוכת יחיד בגלריה אלון שגב. הראיון פורסם לראשונה במוסף "משמר הגבול" של מארב, יוני 2005 "חשבתי לעשות סטיקר שאומר: 'מי מפחד מציור פיגורטיבי'", פתח בחיוך הצייר אלדר פרבר כשנפגשנו בתערוכתו, שהוצגה באביב 2005 בגלריה אלון שגב בתל-אביב. פרבר (35) [...]

שיתוף 0

פוסט

"ככל שהזמן עובר, אני מצר את עצמי יותר ויותר". ראיון ארכיוני עם הצייר אלדר פרבר, המציג בימים אלה תערוכת יחיד בגלריה אלון שגב. הראיון פורסם לראשונה במוסף "משמר הגבול" של מארב, יוני 2005

"חשבתי לעשות סטיקר שאומר: 'מי מפחד מציור פיגורטיבי'", פתח בחיוך הצייר אלדר פרבר כשנפגשנו בתערוכתו, שהוצגה באביב 2005 בגלריה אלון שגב בתל-אביב. פרבר (35) הוא צייר נופים

ריאליסטי ובוגר המחזור הראשון של בית-הספר הירושלמי לציור ורישום שייסד הצייר ישראל הירשברג. פרבר הוא בינתיים צייר הנוף המובהק היחיד בין עשרות הבוגרים של בית-הספר, ונדמה שהוא גם הישראלי ביותר מהם. צופה שמביט בציוריו לא יתקשה להרגיש שמשוהו באוויר, ואולי גם באווירה, מדיף ריח מהביל של חום יולי-אוגוסט בגוש דן. הפיח של פריז, מה לעשות, אפור ולוהט פחות.

בוגרי בית-הספר לציור ורישום, ציירים מזן חדש-ישן, מתבדלים במודע מהעשייה המקומית ויוצרים ציור ריאליסטי ואדוק שאינו מוכר לעולם האמנות הישראלי הספקן. ציור ששורשיו טמונים הרחק מן ההווה המקומית, בעבודותיהם של הגדולים שבציירי העבר החל בוורמיר, עבור בשרדן, קורו וקורבה, וכלה בריאליסטים אמריקאים דוגמת תומס איקינס ואדווין דיקינסון.

ישראל הירשברג, צייר מוכר בזכות עצמו, נודע כמי שמנהל מאבק מיסיונרי על קדושת הציור. בשיחות ובראיונות שונים הוא מבקר את דלותה של התרבות החזותית בארץ ומתנער מכל דיון חוץ-אמנותי. "אני לא פסיכיאטר", השיב בזעם כשנשאל פעם על המשמעויות המיניות של הנערות המופיעות בציוריו של ארמנד בלטוס. "Next question", השיב כשנשאל על חזרתו בתשובה. הוא מספר שב-1998 הקים את בית-הספר כדי שישמש "מקום שבו תלמידים יוכלו לעסוק בציור מחויב ובלתי מתפשר, שאינו ניזון מן השוקת הרדודה, הקרייריזם השיווקי והאופנות השולטות בעולם האמנות".

הגבולות צרים, המעשה רדיקלי

"אחרי כל-כך הרבה שנים של ציור נוף, לפחות ביחס לגילי, לאט-לאט אני מבין מה מעניין ומהותי לאמנות שלי", מסביר פרבר. "הרבה מהדברים שאתה עוסק בהם כשאתה מצייר, המושגים הצורניים שלך, מערכות היחסים בתוך הציור, נשארים אותם המושגים לאורך השנים. המחקר הוא אותו מחקר ורק המסקנות משתנות. כצייר אני מרגיש שככל שהזמן עובר אני מצר את עצמי יותר ויותר. תוחם לעצמי את מידותי. אתה זוכר איך נראה דייוויד בירן מהטוקינג~הדס עם החליפה המגושמת שלו? מרוב מקום הוא לא היה מסוגל לזוז. אני מנסה לעבוד הפוך. כאשר הבגד שאתה לובש מתאים למידותיך, חופש התנועה שלך הוא בסופו של דבר גדול יותר. ככל שהגבולות שלך נעשים צרים יותר, אתה בעצם יכול לעשות מעשה רדיקלי יותר.

"ציור טוב", ממשיך פרבר כשאני שואל כיצד מתבטא תיחום הגבולות הזה בציור גופו, "דומה לנוסחה מדעית. חלק מהיופי של נוסחה כזו הוא שהיא מפשטת את הבעיה למרכיבים הבסיסיים ביותר. בעזרת מינימום משתנים אתה בעצם אומר מקסימום. תחשוב על פרנץ קליין ועל מארק רותקו. כל הבעייתיות של הציור שלהם מסתכמת ונפתרת במשיחת מכחול אחת או בשני כתמים צפים. גם סרה, שמצייר אלף נקודות, ואפילו חיים סוטין האקספרסיבי, הם אמנים שתוחמים גבולות. העבודות של סוטין גדושות כאילו הן עומדות לגלוש מעבר לבד, ועדיין הן יוצרות את התחושה שהוא עשה את המינימום הנדרש. אחרת זה היה מרגיש כאילו דוחפים לך משהו עם כפית לפה".

ובציור שלך?

בציור אתה בעצם לוקח את העין לטיול. חלק גדול מהעניין נוצר מההחלטות מה לראות ומה לא לראות, איפה להשתהות ואיפה לא, כיצד להוליך את התנועה שבציור וליצור מתח חזותי. אלה החלטות אינטואיטיביות ודינמיות מאוד שאינן כתובות בספרי הדרכה. עבודה בנוף לאורך זמן רב מביאה אותך לנסיגות בלתי פוסקים להגיע לתמצות. גם בציורי מודל או טבע דומם צריך לצמצם, אבל אתה תמיד יכול לבחור טבע דומם מינימלי, שאינו משתנה. בנוף יש המון פרטים ודברים שמשתנים, ולכן כדי ללכוד אותו אתה צריך לדעת על מה אתה מוותר. כשציירתי בירקון, אחד הדברים שריגשו אותי היה שכשהסתכלתי על הציורים לא ראיתי רק ציור של הירקון, אלא גם ציורים של רוברט מאת'רוול ופרנץ קליין.

אנחנו מדברים על קורו ועל רותקו, אבל תסכים איתי שמשוהו בציורים שלך מרגיש מאוד מקומי.

אתה אומר שזה מקומי, אבל הרבה אנשים בכלל אומרים לי משפטים כמו "הציור שלך מנצנץ כמו הסיין". אין בארץ מסורת של ציור נוף, חוץ מכל מיני לודוויג בלומים שבאו לפה ממקומות אחרים, והיעדר המסורת משפיע על ההבנה של העבודות שלי. מי שיש לו ראייה ציורית יותר יבחן את הצבע והצורות, הגיאומטריה והמופשט, ואולי לא יגיד מיד שזה מזכיר לו את קורו ואת הסיין, אלא דווקא ציורים של פרנק אוארבך או איאן יוגלואו (ציירים בריטים בני המאה העשרים; י"א), או שיזהה מיד את המקומות. בקשר למקומיות אני חי בקונפליקט. גרתי ארבע שנים בניו-יורק וחצי שנה במדריד, אבל רק כשאני מוצא את עצמי עומד ביום קיץ חם באיזה חור צפופית לנתניה, שאולי לא הייתי בו בחיים, אבל חם ואביך שם כמו שאני רגיל, אני מרגיש שייך. אז מצד אחד אני מרגיש שהציור הוא אוטונומי, שהוא נמצא תמיד על "אדמה דיפלומטית", ומצד אחר אני מצייר רק במקום שבו אני מרגיש שייך. בהודו, למשל, לא הייתי מסוגל לצייר. הסתובבתי חודשיים עם כן ציור על הגב ולא פתחתי אותו אפילו פעם אחת.

הציור הריאליסטי נתפס לרוב כציור שמנסה לייצג ממשות. גוסטב קורבה, חלוץ הציירים הריאליסטים, סירב לצייר מלאכים ומדונות כל עוד לא יוכל לראות אותם. אתה, לעומת זאת, מדבר על הפשטה של כתמים, צורות ומערכות יחסים בתוך הציור. אז במה הציור שלך מתעסק, בנוף ובטבע או בציוריות?

קשה לי להסביר זאת במלים. אנחנו לא יכולים לדבר ציור, אלא רק לדבר על ציור. ציור מדבר בציורית. הוא עומד בפני עצמו, ולכן כשאני מנסה לבטא חוויה צורנית באופן מילולי אני מרגיש כמו נכה. זה כמו לנסות להסביר במשפט אחד בנורבגית שיר שנכתב בסינית. יש כל-כך הרבה משמעויות שאי-אפשר לתרגם. כשאני עומד מול העצים בירקון אני מנסה לפענח את הקוד של הטבע. אנחנו לימדנו את עצמנו לקרוא את הקוד במונחים כמו מים, עץ ופרח, אבל הקוד הוא בעצם כתם כחול וקו ארוך וכו'. העץ, בסופו של דבר, הוא חוויה פתמית. הדבר נכון גם לגבי עבודות של ציירים אחרים. כשאני מסתכל על ציור של וילם דה-קונינג, למשל, אז הציור הוא ממשי במובן זה שהצורות הן ממשיות.

יש דרכים פשוטות יותר לעשות כסף

"אמנות הציור מכילה רק את תיאור הדברים הניתנים לראייה והנגישים לאמן", פסק גוסטב קורבה, שיצא נגד מסורת הציור האלגורי והדתי שהיתה מקובלת בצרפת של המאה ה-19. עבודתו של קורבה לא הציגה רק העדפה אסתטית, אלא גם ביקורת פוליטית על מוסדות הדת ועל אופן ייצוגה של הדת באמנות. הירשברג ותלמידיו למדו מקורבה את הטכניקה, אבל השאירו מאחור את הביקורת הפוליטית. אמיתי מנדלסון, אוצר לאמנות ישראלית במוזיאון ישראל, עמד על ההבדל כשכתב כי "ההסתכלות על המציאות לא משמשת את בוגרי בית-הספר כדי לחוות דעה או כדי להעיר הערות בנושא ביקורת החברה והתרבות, אלא כדי לשכלל את כלי ההתבוננות. רבים מהם מדברים על 'מוסר של ציור' ועל 'תרבות של התבוננות'. ההתבוננות עצמה היא העיקר. כל השאר נבנה סביבה".

פרבר אמביוולנטי בנושא הביקורת. לרוב יעדיף לדבר על ציור לשם ציור, אך הוא אינו מתעלם מן ההקשרים וההשלכות שלו, ונע בין "מוסר של ציור" ובין "ציור של מוסר".

"אני חושב שישראל הירשברג עשה פה מהפכה ענקית כשהקים את בית-הספר. יש טענות על כך שיוצאים משם כפילים שממחזרים שטאנץ מסוים, אבל זה דיבור של מי שלא מסתכל או לא מבין שכל תלמיד מתחיל את הדרך בחיקוי המורה שלו, דבר שאפשר לראות בתערוכות בוגרים של כל בית-ספר לאמנות. הדיבור על השטאנץ הוא קשקוש. תראה את המגוון שיצא מבית-הספר בשנים האחרונות, מאלכס גולדברג ועד ארם גרשוני. תראה את הציורים של בן טריט. הם רחוקים אלף שנות אור ממה שאני עושה היום, למרות שלמדנו ביחד. בית-הספר קיים בסך-הכל שבע שנים, אבל אחוז הבוגרים הפעילים שלו הוא לא יאומן ביחס לממוצע. זה גם בגלל המהות וגם בגלל הצורה".

ואולי גם כי ציורים כאלה נמכרים כמו לחמניות טריות?

אני לא חושב. האנשים שמגיעים לבית-הספר הם אנשים עם אהבה מאוד ספציפית. זו תוכנית מאוד אינטנסיבית, שדורשת מחויבות ומסירות גדולות. אף אחד לא יקדיש כל-כך הרבה שעות של עבודה קשה במשך שנים רק כדי למכור ציורים. יש דרכים פשוטות יותר לעשות כסף.

ישראל הירשברג הוא מיסיונר. כשהוא מדבר או כותב על ציור, הוא מזכיר צליין אדוק וחסר פשרות. נביא זעם של האמנות. כצעיר שגדל בתל-אביב של דלות החומר, איך אתה מרגיש ביחס לאורתודוקסיות

ברגע שאתה ניגש לצייר ציור כזה, אתה חייב להיות איש של אמונה. אני לא פוסט-מודרניסט, זאת אומרת, אני מקבל את העולם שלנו כמו שהוא, אבל השאלה איזו מהות יש לזה ואם יש מהות היא לחלוטין לא רלבנטית בשבילי. מבחינה זו אני אדוק לגמרי. לא מיסיונר, אבל אדוק. צייר ומורה לציור, אבל לא נביא זעם. בניגוד לישראל, שמקדם את האג'נדה הכללית ולא רק את הציור שלו, אין לי בעיה עם כל סוג של ציור או אמנות. מבחינה זו הביקורת שלי פחות הרמטית וצרה מהביקורת של ישראל. אני לא מרגיש סתירה בין העובדה שאני מצייר ציור ריאליסטי ובין האהבה שלי להנרי שלזניאק, למשל, שכמה מהעבודות שלו מדהימות בעיני. גם לרפי לביא, שאולי מסמל את ההפך מכל מה שאני עושה, יש עבודות יפהפיות. אני יכול לאהוב או לא לאהוב סגנונות אמנות שונים, אבל בסיכומי של דבר אני מוכרח לאפשר הכל. באותה מידה אני יכול להגיד שמעצבן אותי כששואלים שאלות לא רלבנטיות, כמו למה אני מצייר ציור ריאליסטי במקום לצלם.

הציור של רפי לביא, אמר פעם אדם ברוך, הוא חפץ חשוד שמעורר בכ ספקות. זה בניגוד לציור שהוא חפץ מקודש שמאשר את הערכים שאתה מאמין. איפה אתה נמצא ביחס להגדרות האלו?

הסביבה שאמנים "חשודים" פועלים בה היא קשה וזרה לי. מה הקשר בין מה שדיברנו על הציור, על הצורה והשפה הציורית, ובין, אם להיות פופוליסט, המשתנה של דושאן? הוא מדבר על ואני מדבר מתוך. זה כמו ההבדל בין גוגול ובין ז'ורז' פרק. אני מאוד אוהב לקרוא את שניהם, אבל לו הייתי סופר ולא צייר ודאי הייתי כותב ספרות מסורתית יותר, כמו של גוגול, ולא ספרות שמטילה ספק בעצם הספרותיות. ציור פיגורטיבי ריאליסטי מפגין המון ידע בהיסטוריה ובטכניקה של הציור, לפני כל דבר ובלי כל קשר לאיכות שלו ולשאלה אם הוא טוב או לא. זאת בניגוד לציור של רפי לביא, שכל הזמן מתגרה בכ ומכריח אותך לשאול שאלות כמו אם הוא באמת מתיילד או שהוא סתם ילדותי. רפי לביא הולך על גבול מסוכן מאוד. חלק מהעבודות שלו הן ציור ממש – ציור מופשט וציור ישראלי וציור חכם והכל – וחלק הן סתם אסתטיקה של מסמכים. היה לי הרבה יותר קל אם היינו מדברים על משה קופפרמן ולא על רפי לביא. הציור של קופפרמן אינו חפץ חשוד, אלא חפץ מקודש. קופפרמן, לדעתי, הוא צייר פנומנלי, שהמציא שפה ציורית מרתקת. מאחורי הציור שלו עומדת קונסטרוקציה ציורית מבוססת.

אז הציור שלך הוא חפץ מקודש.

קשה לי עם הגדרת הקדושה. האובייקטים עצמם אינם מקודשים. מה שקדוש הוא התהליך, החוויה הרוחנית החמקמקה שמתרחשת רק מול הבר או מול הפלטה. אני יכול לצייר יום שלם, למחוק הכל בסופו כי אני לא מרוצה, ואז להסתכל על הפלטה ולראות שהגעתי שם לצבע שחיפשתי. הריגוש שהחוויה הזו יוצרת כבר מנותק מן הציור כחפץ. אני לא פגאני ולא סוגד לחפצים עצמם. החוויה – ולא משנה שזה נשמע מצחיק, כמו לשאול אם יש אלוהים – החוויה היא החלק הקדוש.

טיציאן כן או לא

פרבר אמנם מקבל את המגוון הסגנוני, אך תופעות הלוואי של עולם האמנות העכשווי זרות לו. כשהוא נשאל על המיתוג – על הפיכת אמנים צעירים לכוכבי פופ – הוא מתפתל באי-נוחות. "אני לא יודע אם יש לי בעיה מהותית עם זה", הוא אומר, "אבל באופן אישי אני מקווה לגדול לאט. הייתי אסיסטנט של יעקב מישורי במשך שנה, אחרי כן למדתי עוד ארבע שנים בניו-יורק ושנתיים אצל ישראל, ובכל זאת זה לא נראה לי הרבה זמן. להפך. למרות שאני מצייר מגיל אפס, ומהיום שהשתחררתי מהצבא התחלתי לצייר בכל יום, אני מרגיש שעד עכשיו גיליתי רק קמפוז. ציור זה דבר שמשתחרר לך באסימונים קטנים, ולכן אני באמת מאמין שההתקדמות נעשית בצעדים מדודים, ברווח הקטן שבין סכין הציירים לפלטה. בצעדים גדולים יש משהו שמדלל את המהות של הדברים במקום לרכז אותם. לעשות אמנות היום זה דבר שכרוך בהפקות גדולות. אז אתה מארגן ומנהל ומתאם, ובסופו של דבר מחמיץ את לב העניין".

ואיך מגיעים אל לב העניין?

אפשר לומר שאחד המאפיינים של העשייה בימינו הוא הניסיון המטומטם להמציא את הגלגל מחדש. יש בזה יהירות אופיינית לעידן שלנו, שמעודד בורות ומכתיר כאמן מי שממציא איזה גימיק שאף אחד עוד לא עשה. אז נכון שאי-אפשר לקבוע שבלונה ולומר, ככה לעשות וככה לא לעשות, ולא כולם צריכים לבוא וללמוד אצל ישראל הירשברג, אבל אני חושב שעצם ההיכרות עם משנת הלימודים בבית-הספר שלו פותחת אופקים ומלמדת משהו שהוא גם האל"ף וגם

התי"ו של תרבות חזותית, וזה לא משנה באיזה מדיום אתה עוסק. יש משהו מאוד פונדמנטליסטי בסוג העשייה הזה. משהו חיוני שמעשיר את האמן. הייתי מאוד שמח למצוא תלמיד בצלאל שאומר לי שהוא לא סובל את טיציאן וגם מסוגל להסביר לי למה. אם ההסבר שלו היה מעוגן במסכת של ידע והבנה של ציור, הייתי יכול לקבל את דעתו, אבל לצערי הרבה מחוסר האהבה והסבלנות קשור בבורות נטו. כשאתה בועט במשהו, עדיף שתדע קודם במה אתה בועט.

אלדבר פרבר אלון שגב יונתן אמיר ישראל הירשברג

שיתוף 0

פוסט

מיון לפי הישנות ביותר

0 תגובות

הוספת תגובה...

פלאגין התגובות של פייסבוק

1 תגובות על "בצעדים גדולים יש משהו שמדלדל את המהות"

[...] מקומות מסתור לפרטיזנים ולפליטים במלחמת העולם השנייה, ואלדר פרבר, המציג בגלריה אלון שגב סדרת ציורי נוף שצוירו בגרמניה. [...]

להיכנס לחדר ממנו מעולם לא יצאת | ערב-רב | 11 יוני

הגב | 9:34, 2010

כתיבת תגובה

האימייל לא יוצג באתר. שדות החובה מסומנים *

התגובה שלך *